

Reformačné listy 27/2017

Sekcia H.E.L.P. - Hnutie evanjelických laických pracovníkov, Evanjelická jednota, o. z.

OBSAH LISTOV:

- ÚVODNÍK
- STROM KRIČÍ, ŽE SA MU NEPÁČI OVOCIE ...
- NOVÁ CESTA
- REFORMAČNÉ OKIENKO
- HISTÓRIA RAZ VYDÁ SVEDECTVO O CIRKVI
- MODLITEBNÁ REŤAZ
- POTREBUJEME LUTHEROVU NÁSTOJČIVOSŤ
- TAM VO WITTENBERGU
- PREČO SME ZRUŠILI ODBER EPST? -ANKETA
- PODUJATIA PRI PRÍLEŽITOSTI 500. VÝROČIA REFORMÁCIE
- KONTAKTY

„A TO MNOŽSTVO VERIACICH BOLO JEDNO SRDCE A JEDNA DUŠA: A NIKTO Z TOHO, ČO MAL, NIČ NEPOKLADAL ZA SVOJE, ALE VŠETKO IM BOLO SPOLOČNÉ. APOŠTOLOVIA VŠAK VEĽMI MOCNE VYDÁVALI SVEDECTVO O VZKRIESENÍ PÁNA JEŽIŠA A VEĽKÁ MILOŠŤ SPOČINULA NA NICH NA VŠETKÝCH.“

Skutky apoštolov 4, 32 -33

AKÍ SME MY SÚČASNÍ LUTERÁNI?

„Blahoslavený každý, kto sa bojí Hospodina, kto chodí po Jeho cestách.“ Žalm 128, 1

Milí naši čitatelia, v mesiaci október vrcholia oslavy 500. výročia reformácie. Sme vďační Pánu Bohu za Martina Luthera a jeho odvalu. No zároveň nás dejiny, naši predkovia počas 500 rokov posunuli

v čase. A my znova a znova hľadáme záchytný bod, aby sme definovali svoju vieru – pre seba, svojich potomkov. Lebo budúcnosť cirkvi, budúcnosť ľudí, ktorí budú vyznávať Pána Ježiša Krista, vyznávať svedectvo o Trojjedinom Bohu – tvoríme my. Hľadáme do minulosti, avšak prítomnosť nás akosi menej zaujíma. Počas reformačného roka sme konfrontovaní s témami, ktoré ticho tušíme, ktoré nás boľia, ťažia, a ktorým ani nerozumieme. A do toho všetkého ešte so sebou vlečieme urážky, hádky, pýchu, faloš, tvrdosť srdca, útoky, úmyselné znevažovanie, neschopnosť ospravedlniť sa, neschopnosť odpustiť. S vrcholiacimi prípravami na naše luteránske jubileum, vrcholia aj útoky v Evanjelickom posli spod Tatier. *Ako sa v tomto všetkom radovať z Boha? Radovať z cirkvi, kam patríme? Byť hrdí na svoju evanjelickú cirkev?* Na adresu súčasného EPST sme už povedali mnoho. Priestor sme teraz prenechali iným...

A potom **je tu naša neschopnosť konať proti zlu**. Isteže sa nájdu v cirkvi odvážlivci, ktorí pomenujú veci pravým menom. No mnohí mlčia, alebo nezasiahnu, keď majú možnosť. A potichu z diaľky sa prizerajú, ako sa iným rúcajú životy, sny... No to je rovnaký hriech, ako zámerné pošpinenia človeka v cirkevnom médiu. Chýba nám tiež schopnosť zastať sa človeka, ktorému sa deje krivda. Sme teda solidárni so zlom, ktoré sa nás netýka...

Koncom októbra väčšina z nás navštívi cintoríny. Budeme spomínať na svojich blízkych zosnulých. A možno sa budeme pýtať samých seba, ako by konali naše mamy, otcovia? Mlčali by, alebo konali? Možno nás to nenaučili a možno nás k tomu nevedli. No my žijeme vlastné životy a nimi dávame príklad našim deťom, vnúčatám. Obávame sa, že keď zostarneme, budú konať rovnako – ako my. **Prizerať sa životu, prizerať sa zlu a doma pri technologických novinkách**, o ktorých ešte ani netušíme – plakať nad vlastným bytím. Tak – ako to robíme my. V mailoch, na facebooku, pri súkromných rozhovoroch, pri káve či pohárik. Lebo takí sme my – súčasní slovenskí luteráni!

Čo nás teda čaká po 31. októbri 2017? Ďalšie oslavy, ďalšie deštruktívne pôsobenie týždenníka EPST, či predsedníctva ECAV alebo Západného dištriktu? Ako inak možno nazvať súčasnú éru a vojnu, ktoré definitívne spustili proti členom vlastnej cirkvi? **Nie to nesmieme pripustiť!** Ak je tento dátum pripomenutím si 500. výročia začiatku reformácie, tak o to zabojujme, **pribíme v ten deň**, či už symbolicky, obrazne alebo skutočne, **na dvere GBÚ naše výpovede** proti konaniu týchto predstaviteľov cirkvi a proti stavu cirkvi. **Našou výpoveďou je text Charty 2017**, ktorú podporilo doteraz viac ako 700 signatárov zo všetkých regiónov Slovenska. Po tomto významnom výročí, prvým novembrom 2017, začne plynúť posledný rok mandátu súčasného generálneho biskupa, generálneho dozorca a tiež predsedníctva Západného dištriktu. Ukončia svoj mandát s náznakom pokory a zmierenia s inými, alebo s odovzdaním morálne a hodnotovo rozvrátenej a zdevastovanej cirkvi s poškodzovaním práv iných až do úplného ukončenia ich mandátu?

Modlíme sa, aby sa to zlé v týchto riadkoch nenaplnilo. Modlime sa, aby sme konečne prevzali zodpovednosť za vlastné životy, za cirkev, ku ktorej sa hlásime, a ktorú napriek všetkým bolestiam – máme radi. **Zasadíme sa za obnovu dôvery a priamosti vo vzťahoch**, za ukončenie manipulácie a prenasledovania druhých, za zbavenie sa strachu z vrchnosti medzi ordinovanými v cirkvi. **Zasadíme sa za to, aby sa dvihol hlas laických pracovníkov** v cirkevných zboroch a aby ich hlas v rozhodujúcej miere prispel k záchrane budúcnosti pre naše deti, ECAV na Slovensku, pre naše cirkevné zbory, pre Slovensko, v ktorom žijeme a žili naše predchádzajúce generácie.

Redakcia Reformačných listov

STROM KRIČÍ, ŽE SA MU NEPÁČI OVOCIE...

Asi takto mi vyznel článok Imricha Lukáča v Evanjelickom posle spod Tatier (EPST) zo dňa 11. 10. 2017 na str. 12. Už tradične sa venuje všetkým oblastiam. Na to sme si už zvykli. Dokonca aj na to, že za všetko zlé v ECAV sú zodpovední dvaja ľudia. Áno, brat biskup Slavomír Sabol a ja. Predsedníctvo VD ECAV.

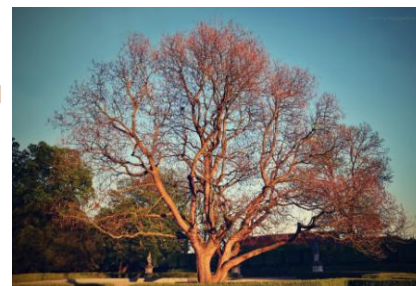
Chce brat Imrich Lukáč dávať trestné oznámenia? Áno, je to jednoduchšie, lebo sa nemusím s bratom rozprávať, stačí o ňom napísať v EPST a povedať: „Veď dajte trestné oznámenie!“ Len pripomínam Ústavu ECAV článok 13 ods. 1 „*Evanjelická cirkev zabezpečuje cirkevnú disciplínu predovšetkým náboženskou výchovou a osobným príkladom svojich predstaviteľov. Proti porušovaniu cirkevnej disciplíny bojuje opatreniami napomínajúcej lásky. Disciplinárny postih uplatňuje len v prípadoch závažného porušenia cirkevnej disciplíny.*“ Teda nie je tam ohováranie, ani šírenie informácií, o tom ktorom členovi cirkvi. **Alebo napomínajúca láska má zaznievať cez EPST?** Nie priamo bratovi? Bol som pozvaný na zasadnutie Predsedníctva ECAV na 28. 9. 2017 na 18:00 hod. Generálny dozorca ani generálny biskup ani len slovom nespomenuli Janoškov dom, ktorý v žiadnom prípade nechátra. Staráme sa oň a je využívaný! Nespomenuli ani iné veci, o ktorých píše. Tak prečo hovorí o potáhaní nitiek? Kto potahuje nitky? Niekoľkokrát na generálnom presbyterstve (GP) som mu povedal – ukáž mi príklad!

Bratia a sestry, rád by som napísal pár slov k bratovi biskupovi Slavomírovi Sabolovi. Nepoznám dôvod, prečo brat Lukáč brata biskupa takto dehonestuje. Možno by sa mohol vyjadriť sám brat Lukáč, a iste by aj mal práve on. Prečo takto píše o človeku, ktorý žije pre ECAV? Nepovyšuje sa, vždy s bratskou láskou pristupuje k tomu – ktorému bratovi či sestre. Nezneužíva moc. A prečo niekedy nereaguje? Nuž, má dosť pastorálnych povinností. Som v predsedníctve s bratom biskupom už desať rokov. Nikdy mi nedal najavo, že som niečo menej, na rozdiel od Predsedníctva ECAV. Aj voči nemu. Nikdy sme sa nerozprávali ani o tom, ako by sme niečo na nich nachystali. A to, že sme vodcovia kauzy Mucha, je veľká lož. Brata biskupa mrzí to, čo píše brat Lukáč, lebo to čítajú veriaci ECAV a často nevedia prečo a o čom vlastne píše. Len čítajú, že ten je taký a ten zas onaký. Nevedia o danej situácii, no musia to čítať. Sú to verní evanjelici, a to brat Lukáč zneužíva. Prečo si brat Lukáč nepýtal odo mňa nahrávku zo súdu, kde je potvrdené, že brat Mucha klamal s tými fotkami? Len káže dať trestné oznámenie. Dokáže ešte pripomenúť, že máme byť svetlom a soľou, ale zabudol na to, aby sme sa nesúdili pred neveriacimi. Nech sa páči, brat Lukáč, daj trestné oznámenie, ak máš čas. Tak, ako ste to urobili so sestrou Máriou Kysackou, ktorá sa mala ospravedlniť, a nakoniec ECAV súd prehrala. Tu nejde o peniaze, ale o svedectvo. O svetlo a soľ. Ak sa začneme oháňať trestnými oznámeniami, aká je to bratská láska? No zrejme platí to, ako sa vyjadril o bratovi Vladimírovi Danišovi, keď sme riešili, aby už o ňom nepísal do EPST – „toto mu zlomilo krk“. Takže o to išlo. Nie, aby sa dokázala pravda, ale odpísať človeka a zničiť ho. Čo na tom, že je nevinný.

Ak brat Lukáč píše o majetku Beckovskej Viesky, tak je nutné povedať, že je členom rady Kuratória, kde bol menovaný Generálnym presbyterstvom, ale ešte nikdy nebol na jej zasadnutí. Prečo nepríde priamo na zasadnutie Rady Kuratória a neriešime veci, ktoré chce vyriešiť?

Tento článok Lukáča je štandard. Po skoro šiestich rokoch mi to znie presne tak, ako som tento môj príspevok nazval. Kritika všetkého, aj výzva k zodpovednosti všetkých, len nie seba. Veď toto, čo píše – je ovocie. Ovocie skoro šiestich rokov jeho služby. **Nemôže predsa strom, ktorý toto ovocie splodil kričať, že je zlé.** A pritom bratov okolo označiť za tých, ktorí to ovocie na strom povešali. Túto ponuku ovocia nechcem. Som ten, ktorý z neho ochutnáva. Nechutí mi. Je zlé. Je to trpčiak.

Ešte jeden obraz mi prišiel na um. Je to z príbehu o dvoch mužoch, ktorí vošli do chrámu. Evanjelium podľa Lukáša 18, 10 – 14. Jeden bol farizej a druhý publikán. Tu sú dva typy spravodlivosti. Jedna je pred Bohom ničím, ale v očiach ľudí má prestíž. Druhá nie je uznávaná svetom, ale Boh ju nazýva spravodlivosťou. Tá robí Bohu radosť. Je tu porovnanie arogancie svätého farizeja a úbohého kajúceho hriešnika. A Boh nám hovorí

niečo prekvapivé, niečo nad ľudskú múdrosť. **Veľkí svätí sú vyhlasovaní za nespravodlivých a úbohý hriešnik prijatý a vyhlásený za spravodlivého.** Akú spravodlivosť uplatňuje brat Lukáč vo svojom článku?

V Liste Rímskym 13, 8.v. čítame „*Nikomú nič nedlhujte, len to, aby ste sa milovali. Lebo kto bližneho miluje, naplnil zákon.*“ Neplatí tu, ani neznie – nikomu nič nedarujte!

Krátko k článku riaditeľa GBÚ. Vo svojom článku (EPST 12. 9. 2017) na strane 12 v druhom stĺpci píše: „... tak ako píše brat Damankoš“. Všetko by bolo v poriadku. Ale ak riaditeľ GBÚ píše o tom, čo píše brat Damankoš, v tom istom čísle, tak sa museli spolu dohodnúť. Lebo inak by riaditeľ GBÚ nemal odkiaľ vedieť, čo brat Damankoš píše. Je to zaujímavé. Kto to koordinuje, a prečo to robí? Alebo, ako sa to dozvedel?

Bratia a sestry, pozrite sa na kontext napísaného. Brat Lukáč opisuje iných. Pre rôzne problémy. Zámerne som použil text z Listu Rímskym kresťanom. Tam apoštol Pavol opisuje, čo znamená naplnenie zákona. Je to láska. A v 13. kapitole v 10. verši čítame: „*Láska bližnemu zle nerobí. Plnosťou zákona je teda láska.*“ Nie je to práve láska, ktorá nás odvracia od hriechu a od sebeckta, krutosti, od toho, čo škodí druhým, alebo čo ich zarmucuje? Je to práve ona. Láska. Ak apoštol Pavol píše, vo verši 9., „*Miluj bližneho, ako seba samého*“, tak nemal na mysli to, aby sme druhých nezarmucovali? Alebo by sme dokázali takto ublížiť aj sami sebe?

Ján Brozman, dozorca VD

Hneď na úvod musím povedať, že som zámerne dal takýto nadpis. Z jediného dôvodu. Aby vás to trošičku pohlo. Aby ste (sme) si uvedomili, ako to je s cestou, po ktorej kráčame, so životom, ktorý žijeme. Našim cestám, po ktorých jazdíme autami, dávame rôzne prívlastky. Máme na to rôzne dôvody. Aký prívlastok by ste dali vašej ceste života?

V nedeľu sme na Službách Božích spievali pieseň č.361, v ktorej spievame: *1. Spievať pieseň novú, na slávu Kristovu... 4. On nám všetko dáva, hojne požehnáva...* Prišlo mi na um, ako by mala vyzerať – obrazne – nová pieseň, ktorú spieva veriaci človek, na slávu Božiu. **Je to život radosti z milosti skrze Krista. Je to nová Cesta života.**

Takto som chcel vykresliť obraz pre uvažovanie nad dianím v našej ECAV. Konkrétne toho, čo bolo napísané v EPST zo dňa 11. 10. 2017 na strane 12, kde píše brat Imrich Lukáč, ako generálny dozorca, ktorý odkazuje bratovi biskupovi Slavomírovi Sabolovi, že: *“Generálny dozorca, ani generálny biskup však nie sú sekretármi dištriktuálneho biskupa Slavomíra Sabola”*. Som presvedčený, že brat biskup Sabol nemyslel, že by azda Predsedníctvo ECAV malo byť sekretármi biskupa VD. To nie. V tom istom článku brat Lukáč píše aj o „*okato organizovaných synodáloch*“. V súvislosti s neschváleným rozpočtom.

Teraz iný prípad. Brat riaditeľ GBÚ Dušan Vagaský píše v EPST z 20. 9. 2017 na strane 12, že za neschválený rozpočet môže Generálne presbyterstvo. Nie je to podľa neho Predsedníctvo ECAV, lebo ono nie je vedenie cirkvi. Vedenie cirkvi je Generálne presbyterstvo (GP). Áno, medzi zasadnutiami synody riadi cirkev práve GP. No len potom neviem, aké dôvody viedli práve Predsedníctvo ECAV k tomu, aby nezvolalo zasadnutie GP dňa 13. 10. 2017? Dokonca aj plán zasadnutí, ktorý je na webe ECAV – bol zmenený! Bolo z neho vymazané zasadnutie GP, ktoré bolo naplánované v roku 2016. Zmena? Prečo? Prečo bolo nutné zmeniť plán, ktorý máme všetci schválený na GP? **Aký bol dôvod** k tomu, aby to z plánu zasadnutí zmizlo??? Nepotrebujeme riešiť rozpočet? Ak Generálny hospodársky výbor (GHV) napísal, že uznesenie GP je nesplniteľné – mali totiž pripraviť vyrovnaný rozpočet bez straty 89 tisíc eur – tak GP malo povedať, čo ďalej. Zmeníme uznesenie, alebo ho zrušíme, prijmemo iné? **Čo**

ďalej s Rozpočtom ECAV na rok 2018? Vina je podľa riaditeľa Vagaského na Generálnom presbyterstve, no Predsedníctvo riadne naplánované zasadnutie GP proste nezvolalo. Napríklad minulý rok (2016) sme na októbromvom zasadnutí GP kontrolovali „*Hospodárenie ECAV na Slovensku za 1. polrok*“. Kedy odkontrolujeme prvý polrok roku 2017? V decembri? Alebo aj materiál „*Rozpracovanie uznesení Synody ECAV na Slovensku*“.

Takto dourážať členov najvyššieho orgánu ECAV a členov GP a dištriktuálneho biskupa, ako to urobili Imrich Lukáč a Dušan Vagaský je, pekne povedané, už za hranicou slušnosti. Ak brat generálny dozorca píše, že nie je sekretárom spolu s bratom generálnym biskupom bratovi dištriktuálnemu biskupovi, tak prečo takto opisuje členov najvyššieho grémia ECAV? Prečo brat riaditeľ GBÚ si dovoľuje napísať, že za neschválený rozpočet môže generálne presbyterstvo? Bratia, zabudli ste sa?

Sú zlí členovia orgánov, ako Synody ECAV, tak aj Generálneho presbyterstva pre navrhnutý rozpočet s hospodárskym výsledkom, **stratou -89 142,- Eur?** Veď aj vy ste členmi grémií, ktoré tu urážate! Tak ako píšete, že sa mohli pýtať aj dvakrát, tak ste rozpočet, stratu mali vysvetliť, hoci aj dvakrát.

Akú cestu, akú pieseň ste si, bratia, vybrali? Dourážať, poobviňovať členov grémií je príliš plytké! Zvlášť, ak to ide od generálneho dozorca, ktorý je členom Predsedníctva ECAV, ktoré zvoláva Generálne presbyterstvo, aby riešilo vzniknutú situáciu!

Je toto vaša pieseň na slávu Kristovu, za Jeho hojné požehnanie?

Ján Brozman dozorca VD ECAV

Im slúžiť nebudem?

Prsty bežia rýchlejšie

Ako myseľ

Ako duša

A predsa

Už cítim ten nový

Pokoj

Tú novú silu

Tú novú cestu

Lebo tá stará

Sa už dávno prepadla

Do času

Do beznádeje

Do krutosti

Do zloby

Do úderov

Nie

Už nie!

Kričím moje srdce

Moja duša

Moja myseľ

Moja pamäť

Nie

Už nechcem slúžiť

Zlobe

Krutosti

Zvráteným súdom

Náladám

Divným tlakom

Nie

Už nechcem slúžiť

Ľuďom

Ktorí slúžia zlu

A bezostyšne

A bez hanby

Sa vydávajú

Za sudcov

Vraždia dobro

Vraždia nehu

Vraždia lásku

Vraždia cit

Sú to monštra

Ktoré sa živia

Úzkosťou

Smútkom

Strachom

Energiou

Iných

Nie,

Týmto ľuďom

už slúžiť nebudem!

Alebo predsa?

A znova?

Zneuctená!

Eva Bachletová

REFORMAČNÉ OKIENKO

Úvodná pobožnosť na Seniorálnej pastorálnej konferencii
Bratislavského seniorátu, Modra – Kráľová, 14. 10. 2017

*Duchu Svätý, bez Teba by sa cirkev už dávno rozpadla. Ďakujeme, že Ty ju držíš, že si sa od nás ešte neodšťahoval.
Prosíme, daj, aby sa Božie slovo dostalo k slovu i pri nás, v našich životoch. Amen.*

Bratia a sestry!

Obľúbenou biblickou knihou Martina Luthera boli Žalmy. Z nej je aj text, ktorý budeme čítať. Pochádza z 80. žalmu, ktorý je prosbou o obnovenie – reformáciu Božieho ľudu. Aj táto pobožnosť chce byť **úvodom k modlitbám** za reformáciu – obnovu nášho života i cirkvi.

Žalm 80, 4: **„Obnov nás, Bože, a rozjasni svoju tvár, aby sme boli spasení!“**

Milí bratia, milé sestry v Ježišovi Kristovi!

Nestačí, aby manžel manželke len vravel, že ju má rád, že mu na nej záleží. Podstatné je, aby slová premietol do praktických činov lásky, pozornosti, starostlivosti, pomoci svojej žene. Podobne **nestačí, aby sme o reformácii iba hovorili**.

Pri jazde autom sa šofér musí dívať aj dozadu, do spätného zrkadla, ale najmä dopredu na cestu, ktorá je pred ním. Keď si pripomínáme 500 rokov od zverejnenia Lutherových téz, uvedomujeme si, že **reformácia nie je len podnetom s vďakou a hrdosťou sa dívať dozadu, ale aj hľadieť dopredu**. Spoznávajme dejiny, učenie a zápasy reformátorov, no najmä sa modlime, premýšľajme, skúmame, čo sa musí (u)diať pri nás osobne i v cirkvi v súčasnosti, aby sme sa stávali Božími ľuďmi, obnovenou, cirkvou, neodklonili sa z Božej cesty a zvereného poslania. **Potrebujeme obnovu podľa Božieho slova – jednotlivo, aj ako spoločenstvo cirkvi. „Obnov nás, Bože, a rozjasni svoju tvár, aby sme boli spasení!“**. Je vážnou chybou nazdávať sa, že obnova cirkvi je len čosi, čo sa týkalo 16. storočia. Vonkoncom ju nemožno požadovať iba od rímsko-katolíckej cirkvi.

Keď sa dnes pozrieme na našu evanjelickú cirkev, podobá sa väčšmi na cirkev, o ktorej čítame v Biblii? Alebo viac na cirkev, kde prebiehajú boje „o tróny“, mocenské zápasy – také typické pre cirkev v stredoveku? V Lutherovej dobe si magdeburský arcibiskup Albrecht nárokoval na získanie ďalšieho arcibiskupstva, na čo nemal nárok. Za peniaze sa mu tento vysoký post predsa podarilo získať ...

Čím menej by sa reformácia dotýkala našej prítomnosti, tým chmúrnejšiu budúcnosť môžeme ako ECAV na Slovensku očakávať. Je namieste prosiť: **„Obnov nás, Bože, a rozjasni svoju tvár, aby sme boli spasení!“**

Pochádza všetka moc z cirkevných zborov? Stačí, ak zbor povolá riadne ordinovaného duchovného spĺňajúceho všetky kritéria pre voľbu a on chce v tomto zbore slúžiť? Alebo rozhodnutím určitých grémií môže byť všetko inak? ... - **„Obnov nás, Bože, a rozjasni svoju tvár, aby sme boli spasení!“**.

Keď som slúžil v Liptovsko-oravskom senioráte (LOS), konala sa tam (tuším v r. 2006) kandidačná porada na post seniora. Nominovaná bola sestra farárka Katarína Hudáková. Predsedníctva zborov jej vyslovili jasnú podporu. No, prišiel list „zhora“ a v ňom oznámenie, že generálny dozorca neudeľuje súhlas k jej voľbe, lebo uvedená sestra sa vyjadrila, že členstvo svojho otca v ŠtB považuje za chybu. Nuž, zišli sme sa (farári a dozorcovia zborov LOS) na porade ešte raz. Sformulovali sme odpoveď, že na pôvodnej nominácii jednoznačne trváme, čakáme do istého termínu súhlas k voľbe. Keď dovtedy nepríde, voľbu uskutočníme a právnu zodpovednosť za ňu poniesie generálny dozorca. Inšpirovaný príbehom o boji Dávida s Goliášom navrhol, dnes už nebohý brat farár Štefan Jakoby, pripísať tam, že si už zbierame kamienky do praku. Návrh nebol prijatý. Súhlas k voľbe prišiel. No muselo zísť až tam? Nemá byť vôľa zborov rešpektovaná, ak naozaj všetka moc pochádza z cirkevných zborov?

Vďaka Bohu, **hriešnosť nie je to jediné, čo sme zdedili**. Dejiny mám ukazujú aj opačné úsilie, poctivé úsilie o zmenu zmýšľania, o pokánie. **Je nevyhnutné nielen verbálne prinavrátiť Bohu miesto, ktoré Mu patrí v našich životoch. Ved' ako môže cirkev rásť, byť obnovovaná, ak Pán Boh nemá miesto v našom živote?**

Z biblických dejov je známe, že Pán sa zaujal svojho ľudu i jednotlivcov. Napr. zdeptaného, frustrovaného Eliáša, keď sa zdalo, že jeho úsilie o duchovnú obnovu – reformáciu vtedajšieho Božieho ľudu bolo márne, že zostal len sám. No Pán Boh mu povedal: **„V Izraeli však ponechám sedemtisíc tých, ktorých kolená sa neskláňali pred Baalom“** (1. Kráľov 19, 18). Zaujal sa, obnovil aj život Zachea (Lukáš 19, 1nn). Prosme aj my: **„Obnov nás, Bože, a rozjasni svoju tvár, aby sme boli spasení!“**.

Boha nemožno vyhnať – na Bohu, na Božom konaní, záleží. Ono sa nás chce zmocniť. Napriek tomu, že ako jednotlivci i cirkev v mnohom zlyhávame, Pán Boh neprestáva konať, nemožno Ho vyhnať, neodšťahoval sa od nás. On je Bohom, ktorý chce, aby sme poznali pravdu a došli spasenia.

Dnes sú v centre diskusií v cirkvi často nie otázky spásy, ale financie, rozpočty, peniaze. Aj za odpustkami stáli peniaze... No otázka reformátorov nesmerovala k peniazom, ale znela: **Bože, čo mi/čo nám chceš povedať? Toto hýbalo Lutherom. HÝBE TO AJ NAMI? „Obnov nás, Bože, a rozjasni svoju tvár, aby sme boli spasení!“**

Nie je nič zlého na tom, keď si pripomínáme reformáciu a organizujeme podujatia pri jej jubileu. Avšak **to, že aj nám na reformácii záleží, je rozpoznateľné nie podľa slávností, ale podľa toho, že sa rozídeme s tým, čo Božie slovo označuje ako nesprávne počínanie – hriech**.

Izaiáš v 1. kapitole píše: **10 Počujte slovo Hospodinovo: ... 12 Keď sa prichádzate ukazovať predom mnou, kto vás žiadal, aby ste šliapali moje nádvorie? 13 Neprinášajte viac márnú obeť ... Neznášam nepravosť ani slávnostné zhromaždenie. 14 Vaše novmesiace a sviatky z tej duše nenávidím; bremenom sa mi stali, ustal som znášať ich. 15 Ak aj vystierate dlane, zastriem si oči pred**

vami. Ak sa aj mnoho modlíte, ja vôbec nepočúvam. ... 16 Umyte sa, očistte sa, odstráňte svoje zlé skutky pred mojich očí! Prestaňte zle robiť, 17 učte sa dobre robiť.

„Obnov nás, Bože, a rozjasni svoju tvár, aby sme boli spasení!“

Sme vďační Pánovi cirkvi za to, že reformácia priniesla obdivuhodné kladné zmeny. No Luther a reformátori by nestáli o náš obdiv. Postavili do centra Krista. On povedal: „*Ja som cesta*“ (Ján 14, 6). – *To znamená, že jedine s Ježišom dôjdeme do cieľa.* „**Obnov nás, Bože, a rozjasni svoju tvár!**“. Keď kráčame poslušnou vierou spojení s Pánom Ježišom, je Božia tvár jasná. Na reformácii – obnove stále záleží, lebo Bohu na nás stále záleží.

Práve to je evanjeliom (mohlo by sa zdať, že v povedanom chýba). Evanjeliom – dobrou zvestou je, že SMIEME PROSIŤ: „**Obnov nás, Bože, a rozjasni svoju tvár, aby sme boli spasení!**“. AMEN.

Martin Šefranko, farár, Bratislava Legionárska

HISTÓRIA RAZ VYDÁ SVEDECTVO O CIRKVI

Uverejňujeme text, ktorý odznel v závere prednášky **Martina Kováča**, historika a katechéta, o histórii Bratislavského seniorátu v Modre – Kráľovej, 15. 10. 2017, na misijnom podujatí BAS k 500. výročiu reformácie – Oslobodení Božou milosťou.

... uplynulo takmer tridsať rokov a my sa obzeráme za seba a pýtame sa, ako sme ich nie len na území nášho seniorátu, ale aj v celej našej cirkvi využili. Tí, čo budú raz písať o nás, budú písať smutnú históriu. Evanjelická cirkev vymiera, je poznačená mnohými spormi a kauzami, politikárčením, zákulisnými ťahmi, vzťahy poznačila nedôvera, až paranoja. Na druhej strane sa do cirkvi vkráda neprijateľný liberalizmus. Vďaka zásahu vrchnosti, nemáme dozorcú seniorátu, ktorého sme si právoplatne zvolili. Ale historikom neprináleží hodnotiť súčasnosť, preto ju ani hodnotiť nechcem. Zároveň však ako historik cítim, že sa raz budú evanjelici za etapu dejín, ktoré sme tvorili my, hanbiť. Stačí, ak v budúcnosti tí, čo píšu dejiny siahnu po Evanjelickom posli, začítajú sa do článkov, ktoré produkuje, a potom vezmú tie „prastaré Posle“ z prvej polovice 20. storočia. Ostanú zarazení, ako toto slávne periodikum mohlo klesnúť na také morálne dno, ako sa mohla jeho redakcia znížiť k ohováraniu, osočovaniu a vyžívaniu sa v najrozmanitejších kauzách, a tiež, ako mnohé z týchto káuz dokázala sama vykonštruovať; ako dokázala prepadnúť konšpiračnému duchu a ako mohla pod rúškom objektívneho informovania vychrlieť toľko zla, špiny. Ostanú stáť zarazení aj nad tým, že sa táto redakcia nebála Boha, a že sa Boha nebáli tí, ktorí ju podporovali. Bude to smutná kniha, čo o nás naši potomkovia napíšu. Ale taký je tento svet, skazený a nepoučiteľný. Bez Pána Ježiša Krista sme naozaj beznádejne stratení.

„Pred svitom vstávam; volám o pomoc; a dúfam v Tvoje slovo“. Žalm 119, 147

Milí bratia a sestry,

pozývame vás aj naďalej zotrúvať v **modlitebnej reťazi** za našu cirkev a cirkevné zbory, za rokovania seniorálnych, dištriktuálnych presbyterstiev a generálneho presbyterstva, ako aj ďalšie potreby cirkvi. Myslime v našich modlitbách aj na voľby (a kandidátov) v cirkevno-organizačných jednotkách (COJ: zbor, seniorát, dištrikt, ECAV), ktoré nás čakajú v budúcom roku 2018, aby Pán Boh konal, priznával sa, vyvolil a požehnal takých, ktorí budú pásť im zverené stádo s dobrou vôľou, láskavo-prísne, s čestnými úmyslami a zodpovedne pred Pánom Bohom. V modlitebnej reťazi pokračujeme každý deň v ranných hodinách medzi 6:00 – 8:00, na 5 – 10 minút sa stíšime k prečítaniu si Božieho Slova a k vlastnej modlitbe. Dnes po búrkach a otrasoch v ostatných číslach EPST, pripájame aj my našu modlitbu.

Drahý náš Bože, Ty si nás preskúmal a poznal. Pozoruješ pohnútky našich srdc a umu a vidíš tiež prácu a ovocie našich úst a rúk. V jubilejnom roku reformácie sa viac venujeme dejinám našej cirkvi. Tie nám svedčia o mnohom dobrom, čo sa udialo pre šírenie kráľovstva nebeského na zemi, ale vidíme tam aj mnoho zla a nepokojov. A dnes tomu nie je inak. Akoby sa opäť dostal do tela cirkvi anjel Satan, aby ju zničil. Ty vidíš aj rany, ktoré uštedruje cez Posol spod Tatier. Tie rany už krvácajú a sú neznesiteľne boľavé, a ktosi sa z toho teší a nachádza v tom uspokojenie. Ktosi chce byť čistý pred pospolitým ľudom a nedopustiť, aby bol pošpinený, aj keby sa s cirkvou dialo čokoľvek. Bože, priznávame, že sme klesli veľmi hlboko. Padli sme až dolu. Nechali sme to zájsť veľmi ďaleko. Príliš dlho sme mlčali, lebo je to pohodlnejšie a bezpečnejšie. A teraz sa zdá, že je neskoro povedať čokoľvek. Sme pyšní, namyslení, sebeckí a zahľadení do seba. A tak sa v našej cirkvi usídlil zmätok, neistota, strach, naštrbené vzťahy medzi farármi, neláska až nenávisť, pretože sme, my všetci, no najmä naši cirkevní predstavitelia zabudli, že cirkev nemá panovať, ale slúžiť, že má ísť úzkou cestou a tesnou bránou, a nie cestami tohto sveta – cestami peňazí, klamstiev, amorálky, moci, slávy a politiky. Nectí nás to, práve naopak obviňuje nás to zo zlyhaní a spreneverení sa voči Tebe, Bože. Zaslúžime si, aby si nás za to potrestal. A možno práve tento stav je skúškou ako pri Jóbovi. Ukáž nám východisko, daj zažiarit svetlu na konci tunela. Netrestaj nás v prísnom hneve. Použi si naše srdcia, um, ústa i ruky na šírenie dobra, lásky, nehy, pravdy, spravodlivosti a pokoja v tomto svete. Zabudli sme na naše kolená. Nech pokľakneme pred Tebou, lebo len na kolenách môžeme spoznať svoju úbohosť a biedu, a zároveň začať obnovu - reformáciu. Na kolenách nás nájdí, odpusť nám a zmiluj sa nad nami, pozdvihni nás a posilni, Bože – takto voláme, my, farári i farárky, dozorcovia a dozorkyne, presbyteri a presbyterky, Tvoji služobníci a služobnice, bratia a sestry v mene nášho Pána Ježiša Krista. Amen.

Potrebuje Lutherovu nástoječivosť

V utorok 31. októbra 2017 si aj Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku pripomenie Pamiatku reformácie. Cirkevné periodiká prinesú opäť portréty Martina Luthera, jeho životopis, úvahy nad reformačným odkazom. Aj služby Božie budú mať slávnostný charakter. Budeme teda spomínať. Na teológa, kazateľa, prekladateľa Biblie, otca reformácie, otca evanjelictva. Budeme citovať z jeho diela, priblížime si jeho životnú cestu viery a budeme hrdí na to, že sme práve my, evanjelici, „mali“ Martina Luthera.

Obávam sa, že tento deň známy, ako Pamiatka reformácie, sa po 500 rokoch stal pre nás iba akousi pietnou spomienkou. Akoby sme nevníмали, čo všetko Luther naozaj odkázal kresťanom, bez ohľadu na to, ku ktorej cirkvi sa hlásia. Akoby sme zabudli, akú duchovnú bolesť a úzkosť prežíval Luther, keď hľadal odpoveď na to, ako sa hriešny človek môže dostať bližšie k Bohu. Bližšie ku Kristovi. Akoby sme

nerozumeli jeho hľadaniu spasenia, jeho túžbe po odpustení hriechov, po láskavej náruči Boha. Akoby sa nás už **Luthero-va nástoječivosť po poznaní Biblie a Božích právd** netýkala.

Samozrejme, že v evanjelických domácnostiach máme výtlačky Biblie, máme výtlačky Malého a Veľkého katechizmu, vydanie Augsburgského vyznania, výber z Lutherových spisov či jeho modlitby. Áno, jeho odkaz máme na dosah. A predsa sa cítime pred Lutherovým dielom neistí či dokonca bezbranní. Život veľkého reformátora cirkvi a viery vidíme často len v konkrétnej historickej súvislosti. Vidíme vývoj cirkvi, jej rozdelenie, jej zápas o ekumenický dialóg. Vidíme pápežov, biskupov, kňazov, farárov, pastorov, zbory, farnosť, kresťanské spoločenstvá. Vidíme rôzne formy ľudskej zbožnosti, rôzne formy uctievania Trojjediného Boha. Náboženstvo a duchovný život vnímame podľa vonkajších znakov a tie neustále analyzujeme, kritizujeme, odsudzujeme a posudzujeme. Ten podstatný odkaz Martina Luthera nám však často uniká.

Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku sa hlási k odkazu významného spisu, ktorý bol zverejnený v roku 1530 ako **Augsburské vyznanie**. Text napísal Lutherov najbližší spolupracovník Filip Melancton. Pripomeňme si teda niektoré pasáže z tohto vyznania viery.

V 4. článku Augsburgského vyznania sa píše: „*Odpustenie hriechov dostávame a pred Bohom sme ospravedlnení len z milosti pre Krista vierou, keď veríme, že Kristus trpel za nás a že pre Neho nám hriech bude odpustený, spravodlivosť a večný život budú nám darované*“. Reformátori nám jednoznačne pripomínajú, že spasenie a zmierenie s Bohom získame iba prostredníctvom viery v Pána Ježiša Krista.

Pokúsme sa predstaviť si, čo by robil Martin Luther v súčasnosti! Čo by napísal svetu dnes? Na aké dvere chrámov, modlitební či inštitúcií by musel klopať, kde by musel zverejňovať svoje učenie, aby preniklo k verejnosti? A kam všade by musel Luther ísť, aby ľuďom pripomenul, že potrebujú Boha, že potrebujú byť spasení, aby mali večný život a neboli naveky zatratení?!

V 7. článku Augsburgského vyznania sa ďalej píše: „*Taktiež učíme, že vždy musí byť a zostať jedna, svätá, kresťanská cirkev. Ona je zhromaždením všetkých veriacich, ktorým sa evanjelium čistotne káže a sväté sviatosti podľa evanjelia prisluhujú*“. Bol by Luther spokojný s našimi zbormi, našou cirkvou? Čomu sme vlastne ostali verní?

Sme si vedomí, že jedna svätá cirkev, ktorú ustanovil Pán Ježiš Kristus, sa dnes prezentuje pod rôznymi názvami cirkví, spoločenstiev a inštitúcií? Ani to však nie je pre spasenie ľudstva podstatné. V spomínanom 7. článku predsa čítame: „*Pre pravú jednotu kresťanskej cirkvi preto nie je potrebné, aby sa zachovali tie isté, ľuďmi ustanovené cirkevné obrady – ako píše Pavel Efezským: „Jedno je telo a jeden duch, ako ste aj boli povolani v jednej nádeji svojho povolania. Jeden Pán, jedna viera, jeden krst“ (Ef 4,4 – 5).*

Znamená to teda, že zodpovednosť za kresťanskú cirkev v pozemskom čase nesieme všetci, bez ohľadu na vierovyznanie. A rovnako nesieme osobnú zodpovednosť za duchovný stav našej krajiny, spoločnosti. Sme zodpovední za zvest' evanjelia. Ak sme prijali Pána Ježiša Krista ako svojho Spasiteľa, ak patríme Bohu, ak máme účasť na duchovných daroch, nesmieme byť ľahostajní k bytiu. Nesmieme byť ľahostajní k ľuďom, ktorí Boha nepoznajú, ktorí Boha nehľadajú a Boha nepotrebujú.

Samozrejme, nie je ľahké zvestovať Krista, nie je jednoduché hovoriť o Božích pravdách svetu, ktorý žije podľa svojich vlastných bohov. Podľa svojich neraz zvrátených priorít. Bolesť sveta v jeho psychických a fyzických chorobách, bolesť sveta prameniaca z hriechu, násilia, nerovnosti, zo zotročovania človeka človekom, táto bolesť sveta sa však dotýka aj veriacich. A túto bolesť sveta vníma aj všemohúci Boh.

Možno sa bojíme konfrontácie. Možno sa cítime slabí, nedokonalo duchovne vyzbrojení. Možno naši najbližší odmietajú Boha. Možno sme už rezignovali. A predsa sa nesmieme vzdávať. Veď Martin Luther prešiel tou istou cestou ako my. Tvrdo duchovne zápasil, aby poznal vyslobodenie v Ježišovi Kristovi. Bojoval s neprijatím, prenasledovaním, a predsa sa nikdy nevzdal. Posilňovala ho viera, posilňovala ho Biblia, posilňovala ho modlitba a posilňoval ho samotný Boh. To boli jeho skutočné duchovné zbrane.

My, evanjelici, si opäť pripomíname Pamiatku reformácie. Pripomíname si muža viery, ktorého duchovné víťazstvá sú aj našimi víťazstvami. Nebuďme však iba konzumentmi diela Martina Luthera! Nebuďme iba konzumentmi viery! S pokorou, ale mocne a dôsledne šírite posolstvo evanjelia Ježiša Krista! Nech nás všetkých v tomto zápase sprevádza Božia milosť a Božia moc!

Eva Bachletová

(text je aktualizovaný, pôvodne odznel v Slovenskom rozhlase v roku 2009)

TAM VO WITTENBERGU...

minipoviedka

Postarší muž, aby každý videl a počul, že vie čítať, pomaly slabikoval začiatok obrovského oznamu na dverách zámockého kostola vo Wittenbergu:

„Z opravdivej lásky a osobitného úsilia vyniesť pravdu na svetlo má sa vo Wittenbergu dišputovať o nasledovných výpovediach pod predsedníctvom ctihodného otca Dr. Martina Luthera, augustiána, magistra slobodných umení a Písma svätého, ako aj riadneho učiteľa. Preto prosí tých, čo nie sú prítomní a nemôžu si s nami vymeniť názory, aby to urobili písomne. V mene nášho Pána Ježiša Krista. Amen.

1. Keď náš Pán a Majster hovorí: Pokánie čiňte!, tak chce, aby celý život Jeho veriacich na zemi bol ustavičným pokáním.

2. A takéto slovo nemožno chápať z hľadiska sviatosti pokánia, to jest ako spoveď a zadostučinenie udeľované kňazským úradom...

Dvere chrámu obliehala hromada ľudí. Síce celé boli obité rôznymi oznamami, ale tie, čo pribil tohto roku Pána 1517 dňa 31. októbra Dr. Martin Luther, púťali najväčšiu pozornosť.

- Ako môže takto hovoriť proti svätej cirkvi? - rozčuľoval sa postarší muž.

- Nehovorí proti cirkvi, - miernil ho priateľ.

- Akoby nie! Aj pápeža napadá. Aha, napríklad tu. Bod 76. Pápežské odpustky nemôžu zrušiť ani ten najmenší všedný hriech... Tak načo to chodia páni pátri predávať?

- Veď to, že načo! Rozmýšľaj: kúpiš si voľajaký papier a hriechy máš odpustené. Ani kajať sa nemusíš. Čo je to za nezmysel?

- Ale ten papier je posvätený!

- Prečítajte si prvý bod, urodzení páni! - zamiešal sa tretí, ešte mladík. - V tom je všetko. Ak sa úprimne nekajáš, hriechy odpustené nebudeš mať. Alebo bod 36. Každý kresťan, ktorý pociťuje pravú ľútosť nad svojimi hriechmi, má úplné odpustenie trestu aj za viny, ktoré mu patrí aj bez odpustkov. Čo hovorí Kristus?

- Nečítal som Bibliu. Nevie po grécky. Ani po latinsky. A do nemčiny ju zatiaľ nepreložil nikto.

- Rád by som to spravil, keby som mal čas! - prehovoril ďalší.

- Ó, doktor Luther! - potešil sa príšlému mladý muž. - Naozaj by ste sa dali na preklad? To je strašná robota!

- Najprv by som preložil Nový zákon. Nech má každý Nemecký možnosť prečítať Písmo sväté vo svojej rodnej reči. Lebo potom ho kde kto tak prekrúca podľa svojej potreby, že to je už vzdialené od originálu na niekoľko míľ.

- Hej, doktor, čo vlastne chcete, nové náboženstvo? - zasiahli opäť starší. - Aby sa volalo po vás? Dajaké luteránstvo či čo?

- Nové náboženstvo? Načo nové? Ecclesia semper reformanda! Cirkev sa má stále reformovať! Čo nie je dobré, treba odstrániť!

- Aj pápeža?

- To nehovorím. Len z neho nemožno robiť boha. Je to tiež len človek. Omylný človek ako my všetci!

- Ej, doktor Luther, aby vás nevyhlásili za kacíra! - pripojil sa ďalší mešťan. - Nepamätáte na toho Čecha, ktorého pred sto rokmi upálili?

- To bol Ján Hus, - ozval sa mladík. - Ten predpovedal, že po ňom príde ďalší odvážlivec, a toho už neumlčia. Možno ste to vy, doktor!

- Sotva, - zasmial sa Luther a potom prekvapene zväžnel. - Ty si tie body odpisuješ?

- Áno, doktor. Zajtra cestujem domov a chcem, aby to poznali aj naši ľudia.

- Odkiaľ si?

- Z Horného Uhorska.

- Ako sa voláš?

- Tomáš Preisner. Chodil som kvám na prednášky, ale tam bolo toľko ľudí, že ste si ma určite nevšimli. Sotva som sa vmestil dnu a rozhodne som neprečnieval. Nie som až taký vysoký, - usmial sa mladík.

Luther prikývol. Keď prednášal, videl akurát do prvých radov.

- Máš odvahu, chlapče, - povedal.

- Ja? Snáď vy, pane.

Traduje sa, že po prvýkrát na Slovensku odznelo 95 Luthеровých výpovedí z úst ľubického kňaza Tomáša Preisnera v roku 1520, ktorý ich prečítal z kazateľnice kostola Sv. Ducha v Ľubici v blízkosti slobodného kráľovského mesta Kežmarku.

Možno nebol prvý. Ale bol určite medzi prvými, ktorí zapálili Spiš.

Nora Baráthová

PREČO SME ZRUŠILI HROMADNÝ ODBER EPST?

ANKETA

Generálny dozorca Imrich Lukáč sa v EPST zo dňa 11.10. 2017 kriticky vyjadril na adresu viacerých cirkevných zborov, ktoré odhlásili hromadný odber týždenníka Evanjelický posol spod Tatier. Vyjadril sa pomerne príkro: *Uvedomujete si, bratia farári, že poškodzujete cirkev, Transcius, dedičstvo po otcoch? Podpiľujete konár, od ktorého ste tiež závislí. Škodíte cirkvi, ktorá vás zamestnáva a zle šafárite s tým, čo vám bolo zverené.*

Oslovili sme niekoľkých respondentov a položili im pár otázok:

1. Prečo ste sa vo vašom CZ rozhodli pre takýto krok?

Ján Oslík, farár v Modre: Bola to reakcia na spôsob, akým EPST informoval o dianí v cirkvi. Uverejňované informácie boli skreslené, polopravdy, dehonestujúce a ponížujúce voči niektorým ľuďom. Viacerí čitatelia - nielen ja, ale aj cirkevníci, a to bez môjho podnetu - začali EPST označovať ako „evanjelický bulvár“. Iní sa neustále pýtali, čo sa to v cirkvi deje a keď počuli pohľad aj z inej strany, boli znechutení. Keď redakcia EPST ani po výzvach z viacerých strán, aby takýmito bulvárnyimi metódami neinformovali (nielen) evanjelickú verejnosť, nereagovala, rozhodli sme sa nepodporovať šírenie takýchto informácií a odhlásili sme EPST (až na jedno číslo na farský úrad). Na trhu sú aj iné, hodnotnejšie kresťanské periodiká.

Vladimír Zeman, CZ Banská Bystrica: Nedalo sa to čítať pri zdravom rozume.

Samuel Linkesch, farár v Košiciach: EPST uverejňoval o našom CZ Košice a jeho predstaviteľoch nepravdivé informácie. EPST sa začal podobať na "bulvárny časopis".

Roman Roskoš, farár v Klenovci: Pre úsporu finančných prostriedkov, keďže sa EPST nepredával. Obsah periodika ľudí nezaujímalo, vnímali ho ako jednostranný a časopis ako prostriedok mediálneho boja.

2. Kto schválil/rozhodol o zrušení odberu EPST?

Ján Oslík, farár v Modre: Toto rozhodnutie vzalo na seba predsedníctvo zboru po diskusii s viacerými členmi zboru a po odobrení zámeru ďalšími funkcionármi zboru. Dva mesiace pred odhlásením EPST sme na každých službách Božích informovali o tomto rozhodnutí s tým, že kto chce EPST čítať, môže si ho objednať domov. Nikomu nebránime čítať EPST (jednej staršej sestre sme EPST objednali z farského úradu, lebo si sama nevedela pomôcť), ale ak máme niečo podporiť, tak to musí byť kvalitnejšie a serióznejšie.

Vladimír Zeman, CZ Banská Bystrica: Predsedníctvo zboru.

Samuel Linkesch, farár v Košiciach: Zborové presbyterstvo rozhodlo svojim uznesením v roku 2011 o znížení z počtu 100 na 50. Tak to bolo na tri mesiace. A keďže EPST pokračoval v "bulvárnom charaktere", znížili sme na 1ks.

Roman Roskoš, farár v Klenovci: Predsedníctvo zboru po spoločnej dohode.

3. Kúpovали/vzali si ľudia EPST v kostole?

4. Ostávala vám nejaká remitenda? - Ak áno: Ako ste s ňou naložili?

Ján Oslík, farár v Modre: Áno, ľudia si EPST v kostole kúpovали, ale vždy bolo treba urobiť reklamu - pozitívnu alebo negatívnu. Krivdil by som EPST, keby som tvrdil, že je tam všetko len zlé. Vždy (alebo takmer vždy) sa nájde aj článok, ktorý stojí za prečítanie. Bez reklamy ostala väčšina čísel nepredaná. Tie sme po roku dali do zberu. Myslím, že Výbor pre ochranu Božieho stvorenstva by s týmto postupom súhlasil.

3. **Vladimír Zeman, CZ Banská Bystrica:** Áno. Pri východe z chrámu.

4. **Vladimír Zeman, CZ Banská Bystrica:** Nezostávalo nič, lebo sa nevyberali pri tom peniaze.

3. **Samuel Linkesch, farár v Košiciach:** Keď prichádzal EPST cestou farského úradu, brávali si ho veriaci v kostole. Po zrušení objednávky EPST na farský úrad, sme vyzvali veriacich, aby si objednali sami na svoju adresu.

4. **Samuel Linkesch, farár v Košiciach:** Kým bol EPST "normálny", nezostávali v kostole žiadne kusy.

3. **Roman Roskoš, farár v Klenovci:** Nie.

4. **Roman Roskoš, farár v Klenovci:** 5 zo 7. Teda 71%. Momentálne sú nepredané čísla EPST na kope v archíve, a po vzore spol. Transcius a.s. do nich budeme baliť poštové zásielky.

5. Aká je vaša odpoveď na otázku generálneho dozorca?

Ján Oslík, farár v Modre: Úprimne povedané, informácia, že „som závislý od Transcia“ je pre mňa úplne nová. Doteraz som si myslel, a stále som o tom presvedčený, že jediný, na kom som závislý, je Ježiš Kristus.

Tiež je pre mňa prekvapujúce, že ak nepodporujem takýto spôsob komunikácie, aký v súčasnosti používa EPST, poškodzujem cirkev.

A neviem ani o tom, že by mi ako farárovi bol zverený predaj a distribúcia EPST. To prvé - najdôležitejšie a najpodstatnejšie, čo mi bolo zverené, je kazateľský úrad.

Prečítal som si celý článok brata generálneho dozorca, nielen vyššie citované slová a tých útokov na farárov je tam podstatne viac. Nerobím si o nás ilúzie a je pravda, že môžeme hovoriť o mnohých chybách, ktoré sme urobili, o zlyhaniach, ktorých sme sa dopustili. Ale toto, ako o nás píše brat generálny dozorca, nám skutočne nepomohlo a nepodporilo v našej službe. Myslím, že nás brat dozorca chcel motivovať, ale ako môžete od niekoho chcieť, aby voňal, keď pred tým na neho nakydáte kopu hnoja?

Ešte jedna poznámka nad rámec, ktorá mi zarezovala po prečítaní príspevku brata generálneho dozorca v EPST. Je to otázka úlohy a poslania farára v súčasnosti. Čo znamená byť farárom v dnešnej dobe? Nechajme teraz bokom rýchlu odpoveď, že všetko je v ordinačnom sľube a Cirkevno-právnych predpisoch. Ide mi o uvažovanie nad tým, čo to v súčasnej dobe konkrétne znamená a vôbec, aká je tá súčasná situácia, do ktorej sme posielaní - veď ani toto nemáme korektne zadané a vyjasnené. Možno by stálo za to, dať si tú námahu a otvoriť diskusiu na túto tému, analyzovať súčasnú situáciu, zorganizovať konferenciu. Pre reformáciu života a cirkvi by bolo určite užitočnejšie investovať do tohto a nie do osláv. Ale to si myslí len jeden nepodarený darebák ...

Vladimír Zeman, CZ Banská Bystrica: Ak by mal byť toto konár, na ktorom sme závislí, boli by sme na tom naozaj zle.

Samuel Linkesch, farár v Košiciach: EPST dlhodobo poškodzuje dobré meno cirkvi. Medzi najhoršie články patria články generálneho dozorca I. Lukáča. Podobné články aj od iných autorov uverejňuje redakcia a v nich očierňuje pracovníkov cirkvi duchovných aj neordinovaných bez toho, aby sa mohli primerane brániť. Tento štýl EPST nápadne pritvrzuje a zjavne kopíruje 6. ročné volebné obdobia volieb cirkevných predstaviteľov. Stal sa nástrojom súčasného vedenia cirkvi na udržanie sa pri moci.

Roman Roskoš, farár v Klenovci: Zaráža ma, že EPST má až tak zásadný vplyv, že rušením odberu poškodzujeme cirkev. Vždy som bol toho názoru, že cirkev je Kristova a jediným písomným základom je Božie slovo - Biblia. Necítim preto žiadnu zodpovednosť za poškodzovanie menovaných vecí. Za obsah EPST sú zodpovedné konkrétne osoby v jej vedení. Sú to práve ony, komu by slová brata generálneho dozorca mali byť adresované. Ak tie osoby totiž nevedia zabezpečiť pútavý obsah, chyba nebude vo farároch, alebo v čitateľoch, ktorých tento obsah nezaujíma. Brat dozorca by mal najskôr reálne zhodnotiť plody svojej práce, namiesto toho, aby neustále hľadal vinníkov tam, kde vôbec nie sú.

Zuzana Moncoľová, námestná farárka v Hontianskej Vrbici (DNS):

Pán generálny dozorca píše to, čo vie. Mňa udivuje, že napriek pomerne vysokému vzdelaniu v oblasti medicíny, kresťansko-mravné nie je až tak erudovaný. Žlč mi kypí z posledného listu a dotazníka (*pozn. red.: budeme sa tomu venovať v niektorom z ďalších čísel RL*), ktoré prišli na farské úrady a sú adresované presbyterstvám cirkevných zborov.

Nech brat generálny dozorca sa zodpovie, prečo s pani manželkou boli na stretnutí žien v Austrálii za Spoločenstvo evanjelických žien na Slovensku (SEŽ), ale naša predsedníčka SEŽ, pani farárka Daniela Horínková, NIE. Mňa to stále hnevá. Nehovoriac o tom, kto tam bol a kto tam byť mal.

Nepodporujeme štvavé vášne. My sme tu na juhu z presídleneckých zborov, až tak hlboké korene nemáme, pretože 70 rokov oproti cirkevným zborom s históriou 200 rokov a viac máme v Nyíregyházi. Naši veriaci si radi prečítajú niečo hodnotné, a nie to, čo fabrikuje Evanjelický Posol spod Tatier. Naši veriaci radi čítajú Cestou svetla a Evanjelický východ.

Ján Bunčák, zborový farár v Trenčíne: Odpoviem na všetky otázky naraz:

Ani jeden farár a ani jeden cirkevný zbor, ktoré v poslednom čase odhlásili hromadný odber EPST, týmto krokom nepoškodujú cirkev. Cirkev dnes poškodzuje predovšetkým Tranoscus tým, že do evanjelických domácností týždeň čo týždeň rozposiela noviny plné jedu a nenávisť. Naše zbory nie sú závislé na Tranosciu, ale na Pánu Bohu. Boli tu oveľa skôr, než Tranoscus, a som presvedčený o tom, že keby Tranoscus zo dňa na deň zanikol, na život cirkevných zborov by to nemalo negatívny vplyv. Sú tu aj iné renomované vydavateľstvá s evanjelickým a. v. zázemím, ktoré by Tranoscus radi a bez väčších problémov zastúpili.

Ak hovoríme o závislosti, treba zdôrazniť, že Tranoscus je závislý na cirkevných zboroch, svojich akcionároch. Asi preto taká nervózna a príkra reakcia brata generálneho dozorca. V uplynulých rokoch rôzne grémiá ECAV na všetkých úrovniach organizačnej štruktúry prijali na adresu EPST pomerne veľa veľmi závažných uznesení, ktoré však kompetentní tvrdošijne ignorujú. My sme pre členov nášho zboru miesto EPST objednali Evanjelický východ, ktorý ponúka oveľa hodnotnejšie čítanie, a pri rovnakom hromadnom odbere výtlačkov na rozdiel od EPST netvorí žiadnu remitendu. To je časopis, ktorý povzbudzuje čitateľov vo viere a je preto vzácnym misijným nástrojom. Nevylučujeme, že sa k EPST niekedy zasa vrátíme. Urobíme tak ale až vtedy, keď sa zásadným spôsobom zmení jeho obsahová náplň a EPST začne znova plniť tie úlohy a poslanie, ktoré mu do vienka dali naši predkovia vo viere. V súčasnosti je však o EPST - vzhľadom na jeho dnešnú úroveň - nemiestne hovoriť ako o dedičstve otcov ...

Redakcia Reformačných listov ďakuje respondentom za odpovede.

POZVÁNKY NA PODUJATIA PRI 500. VÝROČÍ REFORMÁCIE

v tomto okienku by sme radi uverejnili pozvánku na podujatie, ktoré vo vašom cirkevnom zbore pripravujete pri jubilejnom výročí reformácie, ak nám včas o ňom napíšete.

Milí priatelia,
srdečne Vás pozývame na podujatie, ktoré v našom cirkevnom zbore pripravujeme: **REFORMÁCIA SLOVOM A HUDBOU** v nedeľu 22. 10. o 17:00 hod. v slovenskom evanjelickom kostole v Modre.

Budeme radi, ak naše pozvanie prijmete a zároveň prosíme o šírenie tejto informácie vo vašom okolí.

Tešíme sa na spoločný čas.

Pozvanie na Zborový deň pri 500. výročí reformácie, nedeľa 22. októbra,

Nový ev. kostol, Legionárska

Bratia a sestry, presbyterstvo Cirkevného zboru ECAV Bratislava Legionárska Vás srdečne požíva na Zborový deň pri 500. výročí reformácie v nedeľu 22. októbra 2017.

Program zborového dňa:

- 8:30 hod. Služby Božie v Novom kostole (br. f. Šefranko).
- o 10:00 hod. sa stretneme na Dopoludní v Novom kostole, kde si vypočujeme duchovné slovo (br. f. Šefranko). Pripomenieme si, čo všetko nám Pán Boh v našom cirkevnom zbore ponúka a za všetky možnosti a Božie dary sa poďakujeme.

- o 13:30 hod. sa stretneme na seminároch v zborovej sieni a v kostole. Prednášky odznejú na témy:

Reformácia vedie k obnove apoštolskej diakonie (br. emeritný gen. biskup Július Filo) a Cesty reformácie (br. farár Michal Koreň zo Svätého Jura).

Po prednáškach bude nasledovať diskusia. Predpokladaný záver seminárov je 14.30, čo závisí od dĺžky diskusie.

- o 18:00 hod. zakončíme Zborový deň Službami Božími v Novom kostole (br. f. Mišina).

SENIORÁLNY DEŇ 2017

DUNAJSKO-NITRIANSKEHO SENIORÁTU

Srdečne vás pozývame na Seniorálny deň 2017, ktorý sa začína Službami Božími v sobotu 28. 10. 2017 o 10:00 hod. v Evanjelickom kostole v Leviciach. Po Službách Božích je pripravená prednáška: **Reformácia v našom senioráte** (M. Riecky). Bude tiež možné si pozrieť dve výstavy inštalované v cirkevnom zbore Levice k 500. výročiu Reformácie.

Príďte do levického chrámu Božieho prežiť spoločne slávnostné zhromaždenie evanjelikov Dunajsko-nitrianskeho seniorátu!

Pod'akovanie priaznivcom opery Hrad prepevný

Milí priatelia, milí naši priaznivci, milí naši diváci, chceme sa vám touto cestou poďakovať za celoročnú modlitebnú podporu nášho projektu opery Hrad prepevný. Ďakujeme vám za všetky „lajky“ na facebookovej stránke, za vaše povzbudivé komentáre, ďakujeme vám za vaše priateľstvo, veľmi si to vážime. Ste úžasné publikum, virtuálne, ale aj reálne! Ďakujeme všetkým, ktorí nás odmenili potleskom na vystúpeniach v Kežmarku, Prešove, Modre, Necpaloch.

S Božou pomocou uzatvárame tohtoročnú sezónu s operou Hrad prepevný vystúpením v Bratislave (31.10.) a Partizánskej Ľupči (26.11.). Ak by ste chceli naše operné dielo vidieť naživo aj budúci rok, prosím kontaktujte hudobného skladateľa Vítazoslava Kubičku – 0907 287 603, vitokubicka@gmail.com.

Ďakujeme a tešíme sa na vás!

Eva Bachletová, mediálna manažérka opery Hrad prepevný

Kontakt na tím Reformačných listov:

Sekcia HELP – Evanjelická jednota, o. z.
Partizánska 2
811 03 Bratislava

Redakčná rada:

Eva Bachletová	0905 813 782
Monika Cipciarová	0948 254 765
Martin Kováč	0905 269 078
Ľubo Bechný	0905 345 764

Vaše podnety a skúsenosti čakáme tiež na adrese: help@evanjelickajednota.sk. Na emailovej adrese listy@evanjelickajednota.sk sa môžete prihlásiť aj na odoberanie Reformačných listov e-mailom.

Viac nezahmlených a pravdivých informácií si môžete prečítať na internetovej stránke

www.help-ecav.sk